

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 13 Ιουνίου 2016
(OR. en)

9190/16

ECOFIN 444
UEM 191
SOC 308
EMPL 204
COMPET 278
ENV 323
EDUC 178
RECH 170
ENER 186
JAI 432

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	9119/16 ECOFIN 411 UEM 161 SOC 275 EMPL 171 COMPET 248 ENV 292 EDUC 148 RECH 140 ENER 153 JAI 398 - COM(2016) 322 final
Θέμα:	Σύσταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του Βελγίου για το 2016 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας του Βελγίου για το 2016

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το ανωτέρω σχέδιο Σύστασης του Συμβουλίου, όπως αναθεωρήθηκε και συμφωνήθηκε σε διάφορες επιτροπές του Συμβουλίου, το οποίο βασίζεται στην πρόταση της Επιτροπής COM(2016) 322 τελικό.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της ...

**σχετικά με το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων του Βελγίου για το 2016
και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το Πρόγραμμα Σταθερότητας του
Βελγίου για το 2016**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 26 Νοεμβρίου 2015, η Επιτροπή εξέδωσε την Ετήσια Επισκόπηση της Ανάπτυξης, με την οποία σηματοδοτήθηκε η έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2016 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Οι προτεραιότητες της Ετήσιας Επισκόπησης της Ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 17-18 Μαρτίου 2016. Στις 26 Νοεμβρίου 2015, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², η Επιτροπή εξέδωσε την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία το Βέλγιο συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημέρα, η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Η Σύσταση αυτή εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 18-19 Φεβρουαρίου 2016 και εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 8 Μαρτίου 2016³. Ως χώρα με νόμισμα το ευρώ και λαμβανομένης υπόψη της στενής διασύνδεσης των οικονομιών της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, το Βέλγιο θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή της Σύστασης.
- (2) Η έκθεση χώρας του 2016 για το Βέλγιο δημοσιεύθηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2016. Αξιολογήθηκε η πρόοδος του Βελγίου όσον αφορά την υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που είχαν εκδοθεί από το Συμβούλιο στις 14 Ιουλίου 2015 και συμπεριλήφθηκε εμπεριστατωμένη επισκόπηση βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011. Στις 8 Μαρτίου 2016, η Επιτροπή παρουσίασε τα αποτελέσματα της εμπεριστατωμένης επισκόπησης. Από την ανάλυσή της, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το Βέλγιο δεν εμφανίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες. Η εξασθένηση των εξωτερικών επιδόσεων σε συνδυασμό με το υψηλό δημόσιο χρέος ενδέχεται να δημιουργήσουν κινδύνους στο μέλλον. Ωστόσο, οι πρόσφατες εξελίξεις δείχνουν βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Διορθωτικά μέτρα — που περιλαμβάνουν συγκράτηση των μισθών και μειώσεις των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης — οδήγησαν σε επιβράδυνση της αύξησης του κόστους εργασίας. Το δημόσιο χρέος δεν μειώνεται, αλλά οι βραχυπρόθεσμοι κίνδυνοι φαίνονται περιορισμένοι.

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

³ ΕΕ C 96 της 11.3.2016, σ. 1.

- (3) Στις 29 Απριλίου 2016, το Βέλγιο υπέβαλε το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για το 2016 και το Πρόγραμμα Σταθερότητας για το 2016. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (4) Κατά τον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για την περίοδο 2014-2020 συνυπολογίστηκαν οι σχετικές ειδικές για τη χώρα συστάσεις. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴, όπου είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από ένα κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο προτίθεται να κάνει χρήση της εν λόγω διάταξης σε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση.

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

- (5) Το Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2016 αναφέρει ότι οι δημοσιονομικές επιπτώσεις της εξαιρετικής εισροής προσφύγων το 2015 και το 2016 και των έκτακτων μέτρων ασφαλείας το 2016 είναι σημαντικές και παρέχει επαρκή στοιχεία για την έκταση και τη φύση αυτών των πρόσθετων δημοσιονομικών δαπανών. Κατά την Επιτροπή, οι επιλέξιμες πρόσθετες δαπάνες για τους πρόσφυγες ανήλθαν σε 0,03 % του ΑΕΠ το 2015, ενώ οι πρόσθετες επιπτώσεις το 2016 εκτιμώνται σε 0,17 % του ΑΕΠ για τις δαπάνες που αφορούν τους μετανάστες και σε 0,12 % του ΑΕΠ για τα μέτρα ασφαλείας. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παράγραφος 1 και του άρθρου 6 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97, επιτρέπεται η ανάληψη των εν λόγω πρόσθετων δαπανών, δεδομένου ότι η εισροή προσφύγων, καθώς και η σοβαρότητα της τρομοκρατικής απειλής είναι έκτακτα γεγονότα, ο αντίκτυπός τους στα δημόσια οικονομικά του Βελγίου είναι σημαντικός και η βιωσιμότητα δεν διακυβεύεται αν επιτραπεί προσωρινή απόκλιση από την πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου. Ως εκ τούτου, η απαιτούμενη προσαρμογή για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου για το 2015 έχει μειωθεί προκειμένου να ληφθούν υπόψη πρόσθετες δαπάνες που αφορούν τους πρόσφυγες. Όσον αφορά το 2016, η τελική αξιολόγηση, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα επιλέξιμα ποσά, θα πραγματοποιηθεί την άνοιξη του 2017 βάσει των καταγεγραμμένων στοιχείων που θα παρασχεθούν από τις βελγικές αρχές.

- (6) Το Βέλγιο υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και υπόκειται στον μεταβατικό κανόνα για το χρέος. Στις 18 Μαΐου 2016, η Επιτροπή συνέταξε έκθεση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι το Βέλγιο δεν πραγματοποίησε ικανοποιητική πρόοδο ως προς τη συμμόρφωση με τον κανόνα για το χρέος το 2015. Η ανάλυση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το κριτήριο του χρέους θα πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει τηρηθεί. Με το Πρόγραμμα Σταθερότητας του 2016, η κυβέρνηση σχεδιάζει σταδιακή βελτίωση του ονομαστικού ισοζυγίου από έλλειμμα 2,6 % του ΑΕΠ το 2015 σε έλλειμμα 0,2 % του ΑΕΠ το 2019. Ο αναθεωρημένος μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος, με τη μορφή ισοσκελισμένης δημοσιονομικής θέσης σε διαρθρωτικούς όρους, αναμένεται να επιτευχθεί έως το 2018. Εντούτοις, ο εκ νέου υπολογισμός του διαρθρωτικού ισοζυγίου⁵ ακόμη δείχνει διαρθρωτικό έλλειμμα της τάξεως του 0,4 % του ΑΕΠ το 2018. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας, ο δείκτης δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ αναμένεται να κορυφωθεί σε 106,2 % του ΑΕΠ το 2016 και να υποχωρήσει σε 99,6 % έως το 2019. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβλέψεις είναι ρεαλιστικό. Ωστόσο, δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί επαρκώς τα μέτρα στήριξης των προβλεπόμενων στόχων για το έλλειμμα από το 2017 και μετά. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2016, υπάρχει κίνδυνος σημαντικής απόκλισης από τη συνιστώμενη προσαρμογή το 2016, καθώς και το 2016 και το 2017 από κοινού, σε βάση αμετάβλητων πολιτικών. Εάν εξαιρεθεί από την αξιολόγηση ο δημοσιονομικός αντίκτυπος της εξαιρετικής εισροής προσφύγων, καθώς και των έκτακτων μέτρων ασφαλείας, η προβλεπόμενη απόκλιση το 2016 δεν είναι πλέον σημαντική. Το Βέλγιο δεν προβλέπεται να συμμορφωθεί με τον μεταβατικό κανόνα για το χρέος το 2016 και, μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου, με την τιμή αναφοράς για τη μείωση του χρέους το 2017. Με βάση την αξιολόγηση του Προγράμματος Σταθερότητας και λαμβάνοντας υπόψη τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2016, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι υπάρχει κίνδυνος μη συμμόρφωσης του Βελγίου με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Ως εκ τούτου, θα χρειαστούν περαιτέρω μέτρα για να διασφαλιστεί η συμμόρφωση το 2016 και το 2017.

⁵ Το διαρθρωτικό ισοζύγιο όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή με βάση τα στοιχεία του Προγράμματος Σταθερότητας και σύμφωνα με την από κοινού συμφωνηθείσα μεθοδολογία.

- (7) Το υψηλό δημόσιο χρέος συνδυάζεται με χαμηλές επιδόσεις στις εξαγωγές και την ανταγωνιστικότητα. Οι εξωτερικές επιδόσεις επιδεινώθηκαν από το 2000, όπως καταδεικνύουν οι απώλειες μεριδίου στην παγκόσμια αγορά, και έχουν επηρεαστεί περαιτέρω αρνητικά από τον προσανατολισμό των εξαγωγών κυρίως προς λιγότερο δυναμικές αγορές. Αν και η αρνητική τάση των μεριδίων αγοράς ανακόπηκε κατά τα τελευταία έτη, οι συσσωρευμένες απώλειες παραμένουν σημαντικές. Η εξειδίκευση σε τμήματα της αγοράς με υψηλότερη έκθεση σε ανταγωνισμό τιμών παρεμποδίζει επίσης την εξαγωγική ικανότητα της χώρας. Αυτό είναι ιδιαίτερα δύσκολο να συμβιβαστεί με το υψηλό κόστος εργασίας της χώρας. Το μοναδιαίο κόστος εργασίας αυξανόταν με ταχείς ρυθμούς μέχρι πρόσφατα λόγω της χαμηλής αύξησης της παραγωγικότητας και ιδίως της ταχείας αύξησης των μισθών. Η τελευταία μπορεί να αποδοθεί σε ορισμένα χαρακτηριστικά του συστήματος καθορισμού των μισθών. Αφενός, τα περιθώρια για αύξηση των πραγματικών μισθών είχαν επανειλημμένα καθοριστεί σε υπερβολικά υψηλό επίπεδο. Αφετέρου, ο πληθωρισμός επανειλημμένα υπερέβη τις προσδοκίες και τον πληθωρισμό στις γειτονικές χώρες. Η διαρθρωτική διαφορά στα ποσοστά του δομικού πληθωρισμού μεταξύ Βελγίου και γειτονικών χωρών οφείλεται κυρίως στην υψηλότερη αύξηση των τιμών για τις υπηρεσίες και τη μη βέλτιστη λειτουργία της αγοράς λιανικής. Ο πληθωρισμός αυτός μεταφερόταν στην αύξηση των μισθών μέσω της γενικής πρακτικής της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών. Από κοινού, οι παράγοντες αυτοί διέβρωσαν την αποτελεσματικότητα του εξαιρετικά συντονισμένου συστήματος καθορισμού των μισθών. Για την ανάσχεση της μείωσης της ανταγωνιστικότητας και των αρνητικών επιπτώσεων της επί των εξαγωγικών επιδόσεων και της απασχόλησης, οι βελγικές αρχές παρενέβησαν κατά τα τελευταία έτη στη διαδικασία καθορισμού των μισθών. Επιβλήθηκαν μέτρα συγκράτησης των μισθών, στα οποία συμπεριλαμβάνονται όρια στις αυξήσεις των πραγματικών μισθών και αναστολή των συστημάτων τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών. Επιπλέον, θεσπίζονται μειώσεις των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Ωστόσο, για να διασφαλιστεί η διατηρησιμότητα της διόρθωσης, απαιτούνται διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις του πλαισίου καθορισμού των μισθών σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου κατά τα προηγούμενα έτη. Παρά το γεγονός ότι η κυβέρνηση σκοπεύει να αναθεωρήσει τον νόμο του 1996 σχετικά με την προώθηση της απασχόλησης και τη διαφύλαξη της ανταγωνιστικότητας, ο οποίος παρέχει τη βάση επί της οποίας οι κοινωνικοί εταίροι καθορίζουν τον «μισθολογικό κανόνα» ανά διετία, μέχρι στιγμής δεν έχει σημειωθεί μεγάλη πρόοδος. Η εξασφάλιση μιας πιο τυπικής σύνδεσης μεταξύ μισθών και παραγωγικότητας θα συμβάλει στην παγίωση των πρόσφατων κερδών και στην αποτροπή της επανεμφάνισης των προβλημάτων του παρελθόντος.

- (8) Έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος στη συνολική λειτουργία της αγοράς εργασίας. Τα κίνητρα για εργασία έχουν ενισχυθεί με μέτρα για τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης και αλλαγές στο σύστημα επιδομάτων ανεργίας. Ωστόσο, σημαντικές διαφορές στην απασχόληση μεταξύ συγκεκριμένων πληθυσμιακών ομάδων εξακολουθούν να οδηγούν σε χρόνια υποχρησιμοποίηση του εργατικού δυναμικού, ιδιαίτερα μεταξύ των ατόμων με χαμηλή ειδίκευση, των νέων, των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας και των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. Επιπλέον, οι οριακοί φορολογικοί συντελεστές κατά την είσοδο ή επάνοδο στην αγορά εργασίας δημιουργούν παγίδες αεργίας και χαμηλών αμοιβών για το δεύτερο εργαζόμενο μέλος της οικογένειας και ειδικές κατηγορίες νοικοκυριών, όπως άτομα που ζουν μόνα και μονογονικές οικογένειες. Είναι, επομένως, σημαντικό να βελτιωθούν και να εφαρμοστούν πολιτικές που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της μετάβασης από την αεργία ή την ανεργία στην απασχόληση. Οι εκπαιδευτικές ανισότητες που σχετίζονται με το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο είναι μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση και τα χαμηλά εκπαιδευτικά αποτελέσματα εξηγούν εν μέρει τις παρατηρούμενες χαμηλές επιδόσεις στην αγορά εργασίας των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. Οι εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις που εισάγονται επί του παρόντος έχουν σχεδιαστεί ειδικά για την αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και τη βελτίωση της παροχής φροντίδας και αγωγής σε παιδιά νηπιακής ηλικίας. Οι αρμόδιες αρχές επιδιώκουν να βελτιώσουν την ποιότητα και την καταλληλότητα του συστήματος επαγγελματικής κατάρτισης. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα μπορούσαν να διευκολύνουν την ομαλότερη μετάβαση προς μια οικονομία έντασης γνώσης και όλο και περισσότερο προσανατολισμένης στην παροχή υπηρεσιών και να μετριάσουν την αναντιστοιχία δεξιοτήτων και τις επίμονες ελλείψεις εργατικού δυναμικού σε ορισμένα επαγγέλματα. Επιπλέον, τα πολύ χαμηλά ποσοστά δραστηριότητας και απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας απαιτούν πολιτικές για την προαγωγή της ενεργού γήρανσης και τη στήριξη της ζήτησης στην αγορά εργασίας για τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας. Τέλος, θα μπορούσαν να θεωρηθούν δικαιολογημένα πρόσθετα φορολογικά μέτρα με σκοπό τη διευκόλυνση της ανάληψης θέσεων εργασίας.

- (9) Υπάρχουν ακόμη σημαντικές δυνατότητες βελτίωσης της μη κοστολογικής διάστασης της εξωτερικής ανταγωνιστικότητας. Για τη διασφάλιση και την ενίσχυση των σημερινών επιπέδων ευημερίας, θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην αύξηση της παραγωγικότητας και στις επενδύσεις στο κεφάλαιο της γνώσης. Αυτό απαιτεί συνεχή ώθηση προς προϊόντα και συναφείς υπηρεσίες που βρίσκονται σε υψηλότερο σημείο της αξιακής αλυσίδας, μέσω της βελτίωσης των επιδόσεων όσον αφορά την καινοτομία και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της E&A. Παρά το υψηλής ποιότητας δημόσιο σύστημα έρευνας που διαθέτει, το Βέλγιο έχει σχετικά λίγες ταχέως αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις σε καινοτόμους τομείς. Επιπλέον, το επιχειρηματικό κλίμα παρεμποδίζεται από διοικητικές και κανονιστικές επιβαρύνσεις, που εμποδίζουν τη δημιουργία και την επέκταση των επιχειρήσεων. Οι απαιτήσεις ως προς τη μετοχική δομή και οι περιορισμοί που αφορούν τα δικαιώματα ψήφου, τη νομική μορφή και τις πολυτομεακές δραστηριότητες ανακόπτουν τον δυναμισμό της αγοράς για υπηρεσίες προς τις επιχειρήσεις. Οι λειτουργικοί περιορισμοί και οι περιορισμοί ως προς τα σημεία εγκατάστασης των καταστημάτων λιανικής πώλησης έχουν τις ίδιες επιπτώσεις στον τομέα του λιανικού εμπορίου. Επιπλέον, υπάρχουν ανεπάρκειες όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του δικαστικού συστήματος, με χαμηλό βαθμό διείσδυσης της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών. Αυτοί οι παράγοντες από κοινού αποτελούν σημαντικούς φραγμούς στις ιδιωτικές επενδύσεις. Οι υποδεέστερης ποιότητας υποδομές και οι μακρές καθυστερήσεις υπονομεύουν επίσης την αύξηση της παραγωγικότητας και τις επενδύσεις. Το δίκτυο μεταφορών αποτελεί το πλέον επείγον επενδυτικό κενό. Η γεωγραφική θέση του Βελγίου, σε συνδυασμό με την παρουσία διεθνών οργανισμών, επέτρεψε στη χώρα να προσελκύσει πολλά κέντρα διανομής, βάσεις εφοδιαστικής και τη διεθνή έδρα διαφόρων επιχειρήσεων. Ωστόσο, υπάρχει αυξανόμενο πρόβλημα κυκλοφοριακής συμφόρησης κατά τις ώρες αιχμής, το οποίο υπονομεύει την ελκυστικότητα της χώρας για τους ξένους επενδυτές και έχει σημαντικό οικονομικό και περιβαλλοντικό κόστος. Το Βέλγιο αναμένεται επίσης να υπολειφθεί του στόχου μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου για το 2020 και πάσχει από σοβαρά προβλήματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Δεδομένης της υψηλής συγκέντρωσης οικονομικών δραστηριοτήτων γύρω από την πρωτεύουσα και τα λιμάνια, οι πιο επείγουσες προκλήσεις είναι η αναβάθμιση των βασικών υποδομών σιδηροδρομικών και οδικών μεταφορών και η εξάλειψη των κενών στη σύνδεση μεταξύ των κύριων οικονομικών κέντρων. Ταυτόχρονα, είναι σημαντικό να αντιμετωπιστεί η συμφόρηση κατά τις ώρες αιχμής με βελτίωση των δημόσιων μεταφορών, βελτιστοποίηση της διαχείρισης της κυκλοφορίας και εξάλειψη των στρεβλώσεων της αγοράς και των αρνητικών φορολογικών κινήτρων, όπως η ευνοϊκή μεταχείριση των εταιρικών αυτοκινήτων.

- (10) Μια άλλη πρόκληση αφορά την επάρκεια της εγχώριας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και την ασφάλεια του εφοδιασμού εν γένει. Οι μη προγραμματισμένες διακοπές λειτουργίας διαφόρων πυρηνικών εγκαταστάσεων έχουν εγείρει ανησυχίες όσον αφορά τον τρόπο εξισορρόπησης της προσφοράς και της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ η κατ' επανάληψη αναθεώρηση του χρονοδιαγράμματος σταδιακής κατάργησης των πυρηνικών μονάδων έχει δημιουργήσει ένα κλίμα που δεν ευνοεί τη λήψη μακροπρόθεσμων επενδυτικών αποφάσεων. Αυτό αντικατοπτρίζεται στις υψηλότερες εισαγωγές και στην ολοένα και περισσότερο μειωμένη ασφάλεια εφοδιασμού. Μολονότι οι βραχυπρόθεσμοι κίνδυνοι από την πλευρά της προσφοράς έχουν περιοριστεί, οι πιο μακροπρόθεσμες επενδυτικές ανάγκες εξακολουθούν να είναι σημαντικές. Εκτός από νέα σημαντική δυναμικότητα εγχώριας παραγωγής και περαιτέρω αύξηση των διασυνδέσεων, χρειάζονται ευφυή δίκτυα για την ανάπτυξη της διαχείρισης από την πλευρά της ζήτησης. Λόγω του σημαντικού χρονικού διαστήματος που απαιτείται μέχρι την παράδοση μεγάλων έργων στον τομέα της ενέργειας και της μεγάλης ανάγκης για αντικατάσταση δυναμικότητας κατά την επόμενη δεκαετία, θα χρειαστεί ταχεία δράση, ιδίως με τη μορφή ενός κατάλληλου νομικού πλαισίου που θα προωθεί την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας.
- (11) Το Βέλγιο έχει σημειώσει κάποια πρόοδο όσον αφορά τη μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος, ιδίως με τη μετατόπιση της φορολογίας από την εργασία σε άλλες φορολογικές βάσεις, η οποία θα μειώσει σταδιακά την φορολογική επιβάρυνση της εργασίας. Μειώσεις της φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων και των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης των εργοδοτών θα συμβάλουν επίσης στη μείωση του χάσματος. Ωστόσο, το φορολογικό σύστημα παραμένει περίπλοκο, με φορολογικές βάσεις που έχουν διαβρωθεί από ειδικές απαλλαγές, εκπτώσεις και μειωμένους συντελεστές. Ορισμένα από αυτά συνεπάγονται απώλειες εσόδων, οικονομικές στρεβλώσεις και βαρύ διοικητικό φόρτο. Επιπλέον, η μετατόπιση της φορολογίας δεν φαίνεται να είναι ουδέτερη από την άποψη του προϋπολογισμού. Υπάρχει ακόμη σημαντικό περιθώριο βελτίωσης του σχεδιασμού του φορολογικού συστήματος με περαιτέρω διεύρυνση των φορολογικών βάσεων, η οποία θα δώσει τη δυνατότητα για μείωση τόσο των εκ του νόμου προβλεπόμενων συντελεστών όσο και των στρεβλώσεων. Υπάρχουν επίσης σημαντικές δυνατότητες για μια «πράσινη» μετατόπιση της φορολογίας, οι οποίες προκύπτουν από, μεταξύ άλλων, την ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση των εταιρικών αυτοκινήτων και των καρτών καυσίμων, που συμβάλλουν στη ρύπανση, τη συμφόρηση και τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου.

- (12) Τα τελευταία έτη, το Βέλγιο πραγματοποίησε σημαντική πρόοδο στη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος. Ο νόμος της 10ης Αυγούστου 2015 σχετικά με την αύξηση της ηλικίας συνταξιοδότησης, τις προϋποθέσεις πρόωρης συνταξιοδότησης και την ελάχιστη ηλικία για συντάξεις επιζώντων ορίζει νέα ελάχιστη ηλικία και κριτήρια διάρκειας της σταδιοδρομίας για τις τακτικές συντάξεις. Ωστόσο, ακόμη και μετά τις πρόσφατες μεταρρυθμίσεις, η προβλεπόμενη αύξηση της αναλογίας συνταξιοδοτικών δαπανών παραμένει σημαντική. Η αυτόματη σύνδεση με τις μεταβολές του προσδόκιμου ζωής, όπως συνεστήθη στο παρελθόν, θα μειώσει τους κινδύνους της μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας. Εν προκειμένω, η κυβέρνηση έχει εξαγγείλει την πρόθεσή της να καθιερώσει ένα σύστημα συνταξιοδότησης βάσει πιστωτικών μορίων, το οποίο θα μπορούσε να προβλέπει μηχανισμούς αυτόματης προσαρμογής ως απάντηση στις δημογραφικές εξελίξεις. Τα θέματα αυτά θα εξακολουθήσουν να παρακολουθούνται στενά στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.
- (13) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής του Βελγίου και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2016 για τη χώρα. Επίσης, αξιολόγησε το Πρόγραμμα Σταθερότητας και το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί προς το Βέλγιο κατά τα προηγούμενα έτη. Έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στο Βέλγιο, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της ΕΕ, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε επίπεδο ΕΕ κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων. Οι συστάσεις στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου αποτυπώνονται στις συστάσεις 1 έως 3 κατωτέρω.
- (14) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το Πρόγραμμα Σταθερότητας και η γνώμη του⁶ αποτυπώνεται ιδιαιτέρως στη σύσταση 1 κατωτέρω.

⁶ Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.

ΣΥΝΙΣΤΑ στο Βέλγιο να αναλάβει δράση το 2016 και το 2017 προκειμένου:

1. Να επιτύχει ετήσια δημοσιονομική προσαρμογή ύψους τουλάχιστον 0,6 % του ΑΕΠ για την υλοποίηση του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου κατά το 2016 και το 2017. Να χρησιμοποιήσει τα έκτακτα κέρδη για να επιταχύνει τη μείωση του δείκτη χρέους της γενικής κυβέρνησης. Να συμφωνήσει σχετικά με αναγκαστικά εφαρμοστέα κατανομή δημοσιονομικών στόχων σε όλες τις βαθμίδες διακυβέρνησης. Να απλουστεύσει το φορολογικό σύστημα και να εξαλείψει τις στρεβλωτικές φορολογικές δαπάνες.
2. Να πραγματοποιήσει την προβλεπόμενη αναθεώρηση του νόμου του 1996 σχετικά με την προώθηση της απασχόλησης και τη διαφύλαξη της ανταγωνιστικότητας, σε διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους. Να εξασφαλίσει ότι οι μισθοί εξελίσσονται παράλληλα με την παραγωγικότητα. Να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα των πολιτικών ενεργοποίησης της αγοράς εργασίας. Να προχωρήσει τις μεταρρυθμίσεις στον τομέα της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης και να στηρίξει, μέσω της παροχής κατάρτισης, μη προνομιούχες ομάδες, ιδίως άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών.
3. Να τονώσει την ικανότητα για καινοτομία, ιδίως μέσω της προώθησης των επενδύσεων στο κεφάλαιο της γνώσης. Να αυξήσει τον ανταγωνισμό στον τομέα των υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και στον τομέα του λιανικού εμπορίου, με την εξάλειψη αδικαιολόγητων περιορισμών λειτουργίας και εγκατάστασης. Να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις όσον αφορά τις επενδύσεις στις υποδομές μεταφορών και στην δυναμικότητα παραγωγής ενέργειας.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
